

№ 219.

Kalendarzyk tygodniowy:

Pon. św. Cypryana.
Wt. św. Kozmy i Dam.
Sr. św. Wacława Kr. M.
Czw. św. Michała Arch.
Piąt. św. Heronima K.
Sob. św. Ramigiusza B.
Niedz. NMP. Różańcowej.

Wschód słońca: godz. 5 m. 53
Zachód słońca: godz. 5 m. 49
Długość dnia: godz. 12 m. 06
Ubyło dnia: godz. 4 m. 49

Cena prenumeraty:
W ŁODZI:

Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie „ 3 „ —
Kwartalnie „ 1 „ 50
Miesięczn. „ — „ 50

Odnośnienie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 3 k.
Z przesyłką pocztową:
Rocznie rb. 7 kop. 40
Półrocznie „ 3 „ 70
ZAGRANICĄ:
Miesięcznie „ 1 „ 10

Redakcyja

w Łodzi,

ul. Przejazd № 8.

Nr. telefonu 593.

ROZWIÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, ekonomiczny, społeczny i literacki, ilustrowany

Poniedziałek, dnia 26 Września 1910 roku.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Krucza № 23; w Pabianicach u p. Teodora Minko; w Zgierz, w aptoce p. Patka.

CENA OGŁOSZENIA: „Nadesłane“ na 1-ej stronie 50 kop. za wiersz pet. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1½ kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy i Nekrologi po 20 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 6 rub. od tysiąca egzemplarzy. ARTYKUŁY bez oznaczenia honorarium Redakcyja uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 3 — 4-ej po południu.

Teatr Popularny
A. MIELEWSKIEGO
(KONSTANTYNOWSKA 16).

Jutro

„Nad Pilicą“

Teatr Popularny
A. MIELEWSKIEGO
(KONSTANTYNOWSKA 16).

Na korzyść Łódzkiego Gniazda Towarzystwa Opieki nad dziećmi
w poniedziałek, dnia 26 września r. b.

„ZACZAROWANE KOŁO“

baśń Rydla. Początek o godz. 8 wieczorem.

Bilety do nabycia w księgarni St. Miszewskiego, Piotrkowska 87.

2427

Teatr Łódzki
Cegielniana 63. 3356
Jutro o godz. 8 min. 15 wiecz.

„TAJFUN“

2345 9

Założona przez mego ojca w 1888 r.

SZKOŁA TAŃCA,

którą od czterech lat prowadziłem przy ul. Cegielnianej
№ 56, została przeniesiona

na **Widzewską № 47, m. I.**

Zapisy przyjmuje codziennie

Witold Lipiński

Członek Francuskiej Akademii
Profesorów Tańca w Paryżu

2860¹⁰

DENTYSTKA

M. RIESNIK-EPSTEIN

PIOTRKOWSKA 192,

powróciła i przyjmuje osobiście.

2315 6

AKUSZERKA

B. Zilberman

Piotrkowska 37.

powróciła.

2313-3

Towarzystwo Przeciwzembracze

prosi o zbieranie odpadków.

Biuro, Cegielniana 72.

92

Umowa turecko-rumuńska.

Wiadomość paryskiego „Matin'a“ o zawarciu turecko-rumuńskiej konwencji militarnej jest wciąż przedmiotem dyskusji w prasie zagranicznej.

Prasa niemiecka traktuje wiadomość z niedowierzaniem, powołując się na zapewnienia gazety „Köln. Ztg.“, której korespondent donosi z Bukaresztu, że wiadomość o zawarciu konwencji, wymierzonej przeciwko Bułgarii, nie potwierdza się. Natomiast prawdą jest, że Rumunia usiłuje zbliżyć się do Turcji; rząd rumuński zresztą stara się o utrzymanie poprawnych stosunków ze wszystkimi mocarstwami sąsiednimi.

Prasa angielska poczytuje informację „Matin'a“ za prawdziwą lub co najmniej wielce prawdopodobną i uważa konwencję za niewątpliwie wzmocnienie związku mocarstw niemieckich. Angielskie dzienniki nie wątpią również, że przymierze turecko-rumuńskie utrwaliłoby pokój na Bałkanach.

„Daily Telegraph“ pisze w sprawie powyższej: „Niestety, Bułgaria miała złych doradców, jeżeli myślała o wojnie z Turcją... Zdaje się, że po nowym ugrupowaniu się mocarstw pewne zarządzenia wojskowe na pograniczu macedońskim winny okazać się zbytecznymi. Trzeba się zgodzić, że bezpośredni wpływ przymierza turecko-rumuńskiego będzie pokojowy“. Zastanawiając się dalej nad ostatnimi posunięciami na szachownicy dyplomacji europejskiej, „Daily Telegraph“ jest dość daleki od zachwyty, gdyż konwencja o ile rzeczywiście doszła do skutku, oznacza zwycięstwo polityki niemieckiej lub, wyrażając się ściślej, zwycięstwo interesów niemiecko-austriackich.

„Niema zasady—pisze dalej dziennik londyński—do podawania w wątpliwość wiadomości „Matin'a“, gdyż ma ona wielkie prawdopodobieństwo wewnętrzne. Od pewnego czasu energiczny agent ambicyj tontońskich, Marschall von Biberstein, działał z bezprzykładną pracowitością; przyjaźń Niemiec, ich życzliwość miała Turcja ciągle przed oczyma, gdy inne mocarstwa nie mogły się zdecydować na zajęcie bardziej określonego stanowiska. (Baron Marschall von Biberstein, jak wiadomo, jest ambasadorem niemieckim w Konstantynopolu i uchodzi za zręcznego i przebie-

głego dyplomaty; on to właśnie oddawna przedstawiał W. Porcie nadzwyczajną wagę przyjaźni niemieckiej dla Turcji).

„Jest rzeczą jasną—pisze dalej „Daily Telegraph“—że Niemcy pracują w interesie swej wielkiej sąsiadki i sojuszniczki—monarchii Habsburskiej, i wiele najważniejszych wydarzeń z ostatnich miesięcy jest wynikiem sojuszu niemiecko-austriackiego. Gdy Turcja zaczęła w roku ubiegłym zaprowadzać u siebie porządek, ambasador niemiecki w Konstantynopolu był pierwszym, który wyciągnął do Turcji rękę. Wynikiem jego usiłowań jest zawarcie nowej konwencji wojskowej, która ostatecznie uwalnia Rumunię od wpływów rosyjskich i odosabia Bułgarię. Jest to świetny tryumf obu mocarstw niemieckich. Interesy Włoch w Albanii i Czarnogórze traktuje się dość ozięble, ambicyom bułgarskim kładzie się kres. Lecz Turcja czuje się zabezpieczoną od napadu z północy. Sprzymierzona z Rosją Francja poniesie również straty. Szczęśliwym zbiegiem okoliczności interesy angielskie nie są dotknięte bezpośrednio, lecz to świetne posunięcie na szachownicy politycznej nie może być w ostatecznym rezultacie i dla Anglii korzystne“.

Według korespondenta „Tempsa“ z Konstantynopola umowa rumuńsko-turecka redukuje się do ustnego porozumienia. Rumunia przyrzeka neutralność w razie zatargu Turcji z jakimkolwiek mocarstwem i przychylnie wobec niej stanowisko, wzamian za co Porta obiecuje utworzenie egzarchatu dla wołochów macedońskich i opiekę nad nimi. Dobre stosunki ujawniają się przy zawieraniu traktatu handlowego rumuńsko-tureckiego. Taką ustną umowę miała zawrzeć Porta z Austrią. Być może, że wiadomości o konwencji z Rumunią rozszerzano we Francji, w celu przeszkodzenia otrzymaniu przez Turcję pożyczki na rynku paryskim. W każdym razie jednak jest w tem coś prawdy i w następstwie tego można się na Bałkanach spodziewać ważnych wypadków.

Wystawa była w Petersburgu.

Na obecnej wystawie była — dział polski został szczególnie wyróżniony. Sędziowie przyznali w tym dziale 3 dyplomy honorowe, 6 medali złotych, 23 srebrne, liczne brązowe a nadto szereg listów pochwalnych.

Dyplom honorowy przyznano: Centr. Tow. rolniczemu w Królestwie Polskiem—za szczegółowe i dokładne przedstawienie obrazu i wyniku prac, podjętych w celu rozwoju samodzielności społecznej w kierunku podniesienia produktywności i ulepszenia hodowli bydła, oraz utworzenia sieci związków hodowlanych i związków kontroli obór.

Dalej otrzymali dyplomy honorowe pp. A. Rudzki z Brańszczyka w gub. warszawskiej za bydło polskie, oraz hr. Platerowa z Hruszniewa

za bydło holenderskie. Za grupy bydła otrzymali pp. Antoni Wieniawski z Chlewni 3 medale złote, 1 srebrny wielki i 2 małe; Werner z Seroczyna 1 złoty, 2 srebrne wielkie i 3 małe; hr. Platerowa z Hruszniewa 2 złote, 3 srebrne wielkie, 6 małych, 1 brązowy; Zycki z Łazowa 2 złote, 3 srebrne wielkie, 2 brązowe, 2 listy pochwalne; Seweryn ks. Czetwertyński z Suchowoli 3 srebrne i 2 brązowe.

Wrzenie w Persyi.

Na umocniony obóz gubernatrra ardebilskiego o 7 wiorst od Ardebilu napadli szachsewani. Rządowe wojska rozbite. Część ich wraz z gubernatorem uciekła do miasta, porzuciwszy broń, bagaże i tabory, część zaś przeszła na stronę szachszewanów, którzy zajmują pobliskie wyniosłości, splądrowali obóz, lecz armat nie zabrali, gdyż im nie były potrzebne. Licznych jeńców uwolniono po rozebraniu ich do naga. Jeden z wiernych dla rządu cbanów zabrał dwie armaty i dostawił ich do miasta. Do Ardebilu przenoszą się mieszkańcy wsi okolicznych. Gdyby w Ardebilu nie było wojsk rosyjskich szachsewanie zdobyliby miasto i splądrowali.

Powstanie w Mazanderanie przybiera rozmiary coraz większe. Emir Mukkarem ściągając podatki od maliatów, w okolicy Damawenda gromadzone jest wojsko przeciw niemu. Naczelnikiem wyprawy mianowano emira Azama.

Rana zadana, mesztehidzie Mochamedowi Hassanowi — jest niebezpieczna.

Dowódca plemienia kurdyjskiego, Chalki-Cherm-chan, dowiedziawszy się, że gubernator wysłał do okręgu Doł oddział wojskowy, w celu odebrania zabranej przez kurdów kopalni soli, zwrócił się z odezwą do swych zwolenników. Przybyło mu na pomoc 200 jeźdźców.

W kołach rządowych istnieje wielkie zakłopotanie z powodu zaburzeń w prowincyi Mazanderan, gdzie podpalono arsenały. Rząd wysłał tam oddziały wojska.

Z KRÓLESTWA.

Z Piotrkowa. Ministerjum skarbu do spraw kredytu pozwoliło dyrekcji Tow. kredytowego piotrkowskiego miejskiego rozciągnąć swą działalność na przedmieście Częstochowy — Ostatni Grosz, Hutę Raków i przyległe wsie Bór i Bleszno.

Tajemnicze zwłoki. Sędzia śledczy pow. gostyńskiego zawiadamia, że w lesie majorackim, majątku Łack, w pow. gostyńskim, znaleziono zwłoki młodego człowieka lat 22, wzrostu średniego ciemnych włosów, z ranami strzałowymi głowy. Trup był ubrany w palto koloru ciemnego, białą koszulę i krawat jedwabny; na nogach miał czarne kamasze i także skarpetki. W kieszeni zegarek czarny metalowy, portmonetkę, w której było 4 rb. 12 kop., instrumenty dentystyczne, oraz karteczkę z napisem polskim: „Riva na brzegu jeziora Garda, Sanatorium“. W pobliżu leżał czarny kapelusz miękki. Według zdania lekarza, śmierć nastąpiła od strzału w głowę.

Osoby, które mogą mieć jakieś wiadomości o nieznanym, proszone są o nadesłanie ich do sędziego śledczego pow. gostyńskiego.

Rabunek w Częstochowie. Wczoraj o godz. 11 przed poł., na ulicy Ogrodowej czterech bandytów napadło na kasyera fabryki kapeluszy p. Henrylia Cymbora, który wracał z pieniędzmi z Banku w towarzystwie robotnika Mikołaja Golski.

Bandyci zagroziwszy rewolwerami, odebrali kasyerowi 1300 rb., przeznaczonych na wypłatę robotników.

Zaalarmowani żołnierze i policyjanci ścigali bandytów, którzy, strzelając za siebie, zranili kilkoletniego chłopca żydowskiego i umknęli bez śladu.

Z dzielnic polskich.

ZE LWOWA. Na dzisiejszym posiedzeniu sejmku, ukraińiec poseł Lewicki, uzasadniał nagły

wniosek, żądający, aby sejm wezwał komisję do sprawy reformy wyborów, aby gotowy projekt przedstawiła w przeciągu trzech tygodni. Poseł Stanisław Głabiński, oraz rusini Senyk i Petruszewicz popierali nagłość wniosku Lewickiego.

W głosowaniu sejm odrzucił nagłość. Po ogłoszeniu wyniku głosowania, rusini Makuch i Petroszewicz zawołali: „Hańba!“ Marszałek Stanisław hr. Badeń, usłyszawszy te słowa, prosił Petruszowicza, by do sejmulwowskiego nie wprowadzał zwyczajów innych parlamentów. Słowa marszałka przyjęto oklaskami.

Z KRAKOWA. Na dworcu krakowskim przeprowadzono rewizję sanitarną osób, przybywających z okolic, dotkniętych cholera.

Zo Stowarzyszenia aptekarzy.

W tych dniach odbyło się posiedzenie Łódzkiego Stow. aptekarzy, na którym odczytano sprawozdanie z działalności rocznej Stowarzyszenia.

Po zagajeniu posiedzenia uczczono pamięć zmarłych członków Stow. s. p. A. Kraffa i s. p. K. Leinwebera przez powstanie.

W ciągu roku sprawozdawczego Stow. odbyło 12 posiedzeń, poświęconych sprawom zawodowym i 2 odczyty: I) O prowadzeniu prac laboratoryjnych we współczesnej aptece wypowiedział p. Łabudziński. II) O związkach organicznych fosforu, prelegentem był p. Rosner, dyr. pabianickiej fabr. chemicznej.

Rozesłano odezwy do Łódzkiego T-wa lekarskiego i do Koła lekarzy fabrycznych w sprawie alkoholu metylowego, prócz tego dokonane były liczne próby analityczne leków, otrzymanych z aptek i składów aptecznych na zawartość metylu, aby ostatecznie położyć tamę tym szkodliwym produktom.

Do wszystkich aptek w mieście i okolicy kosztem Stowarzyszenia rozesłano wyczerpującą broszurę magistra Bukowskiego „O alkoholu metylowym i sposobach jego wykrycia.“

W miesiącu maju r. b. na skutek starań petersburskiego T-wa aptekarskiego została zorganizowana komisja farmaceutyczna przy Zjeździe im. d. ra Pirogowa w Petersburgu, dokąd wydelegowano od Łódzkiego Stow. aptekarzy p. Gluchowskiego. Na zjeździe były reprezentowane wszystkie T wa farmaceutyczne, w celu gruntownego omówienia i opracowania szkicu ustawy aptekarskiej. Przedstawiciele Królestwa Polskiego to jest Warszawy, Łodzi i Zagłębia wypowiedzieli się stanowczo za podniesieniem cenzusu naukowego do pełnego kursu gimnazjalnego, za utworzeniem oddzielnych fakultetów w uniwersytetach z kursem czteroletnim, aby podnieść ogólne wykształcenie zawodowe i przy dokładnej znajomości chemii analitycznej i bakterjologii, wytworzyć w aptekach podręczne stacje analityczne, rozsiane po całym kraju, a tyle niezbędne, przy wyższym rozwoju rolnictwa, przemysłu i w walce z fałszerstwem produktów spożywczych. Co do zniesienia przywileju aptecznego, wszystkie Stow. aptekarzy, niektórzy prof. uniwersytetów (prof. Blauberg i prof. Czyrykow) i niektórzy lekarze wypowiedzieli się za utrzymaniem ograniczeń liczby aptek, aby przy takim zabezpieczeniu dać gwarancję doskonałości środków, tembardziej, że na zasadzie źródeł statystycznych, dowiedziono, że w państwach z zapewnionym przywilejem aptecznym lekarstwa są tańsze. Na 143 lekarstw odanych do oceny w różnych państwach Europy, okazuje się, że co do taności kolejno zajmują następujące miejsca: 1) Dania, 2) Rosya, 3) Szwecya, 4) Austria, 5) Niemcy, w tych państwach istnieje ściśle przywilej apteczny, dalej dopiero idą: 6) Włochy, 7) Szwajcarya, 8) Francya, 9) Anglia, w których wprowadzono wolną konkurencję.

Gościnnymi rzecznikami natychmiastowego zniesienia przywileju byli przedstawiciele Towarzystw pracowników aptecznych. Zjadł jednak im. d. ra Pirogowa, wogóle co do sprawy aptecznej, nie powziął żadnych stanowczych postulatów, zaznaczając przez usta wybitnego post. kadeckiego d. ra Szyngarewa, że jest to kwestya dość skomplikowana i wymaga wszechstronnego opracowania, do czego ma być powołaną osobna komisya.

W Warszawie powstał projekt założenia Towarzystwa wzajemnego ubezpieczenia aptek w Kró-

lestwie Polskiem, do komisji powołano członków Łódzkiego Stowarzyszenia aptekarzy, którzy po wspólnych naradach postanowili wziąć poważny udział i wnieść odpowiednie fundusze na kapitał zakładowy.

Ogólne zebranie Łódzkiego Stowarzyszenia aptekarzy chcąc dać możność kształcenia się młodzieży farmaceutycznej, postanowiło wyjednać u władzy pozwolenie na kursa wieczorne, urządź laboratoryum analityczno bakterjologiczne i odpowiednią bibliotekę, z której będą mieli prawo korzystać wszyscy pracownicy.

Na cel ten podpisano deklaracyj na kilkaset rubli.

Następnie rozporządzono funduszem zebranym w sumie rb. 81. zamiast wieńca na trumnę s. p. K. Leinwebera, przeznaczając go na dobro T-wa opieki szkolnej.

Na zakończenie posiedzenia dokonano wyborów na miejsce ustępujących członków, powołując do zarządu pp. B. Gluchowskiego i Macherzkiego i na zastępców pp. Mossakowskiego i Sokolewicz.

TEATR POPULARNY.

„Nad Pilicą“, sztuka w 4 ch aktach Stanisława Łapińskiego.

Wystawiona w sobotę w teatrze popularnym sztuka St. Łapińskiego „Nad Pilicą“ osnuta jest na motywach z roku 1809. Bitwa pod Raszynem to piękna karta w dziejach naszych.

Z uwagi, że autor jest redaktorem naszego pisma, łatwo pojąć powody, dla których wstrzymujemy się od oceny wartości sztuki, poprzestając jedynie na zapoznaniu czytelnika z jej treścią i wykonaniem.

W Karolinie, pannie bogatego rodu, pozostającej po śmierci rodziców pod opieką stryja, kocha się syn oficjalisty Antos. Zapalał ku niej także miłością austriacki generał Galvoczy, lecz odrzuciła go panna, jako nieprzyjaciela kraju.

W ręce Galvoczego dostaje się Antos i ojciec jego Maciej. Karolina jedzie do Galvoczego prosić o ocalenie ukochanego od śmierci.

Galvoczy przez zemstę usiłuje ją zbezczęścić, lecz oddziałek polskich ułanów ratuje Karolinę, zabijając przytem Galvoczego i wyswobodzi więźniów. Wkrótce austriakom nadbiegła pomoc. Ułani uratowali się ucieczką. Karolina dostała się w ręce austriaków, którzy, posiadając ją o współudział w zabójstwie wodza, osadzają ją w więzieniu.

Po bitwie pod Raszynem polacy wyswobodzili Karolinę. Maciej śmiertelnie ranny błogosławi jeszcze przed śmiercią dzieci i na ich rękach umiera. Szambelanostwo, skłonieni przez księcia Józefa, zgadzają się na połączenie siostrzenicy z Antosiem.

Wystawa sztuki była nadzwyczaj staranna. Kostiumy i dekoracje bardzo ładne i ściśle zastosowane do epoki.

Karolina w interpretacyi panny Biskupskiej niedosć była wyrazista, i zbyt mało wykazywała cechującej Karolinę dumy narodowej i uczucia.

P. Orłowski w rolę Antosia wlał dużo liryzmu i wywiązał się z zadania z zupełnym powodzeniem.

P. Bolesławski szlachetnie ujął piękną postać Macieja. Należą się jeszcze słowa uznania pp. Rychłowskiemu (Galvoczy) i Mielewskiemu (księż Józef).

Na szczególne wyróżnienie zasługują pp. Bartoszevska (Hanna, żona Macieja) za grę pełną wyrazu, oraz stylowa p. Różańska (szambelanowa). Wdzięcznie z temperamentem potraktowała rolę markietanki panna Sielska. Zupełnie dobrym Ignacem, synem Macieja, był p. Bzowski. Gra p. Bartoszevskiego (szambelan) odznaczała się dużym umiarem i subtelnym ujęciem odtwarzanego typu.

J. Harnisz.

KALENDARZYK TERMINOWY.

IMIONA SŁOWIAŃSKIE. Dzisiaj Ładysława. Jutro Damiana.

TEATR ŁÓDZKI (ulica Cegielniana nr. 63). Jutro „Tajfun“. (Ceny zmniejszone). Początek o godz. 8 min. 15 wieczorem.

TEATR POPULARNY (Konstantynowska nr. 16). — Dzisiaj „Zaczarowane koło“, baśń dramatyczna. Była Przedstawienie na rzecz Gujarda Towarz. opieki nad dziećmi. Początek o godz. 8 min. 15 wieczorem.

— Jutro „Nad Pilicą“. Początek o godz. 8 min. 15 wieczorem.

Zawiadamiamy wszystkie nasze dobroczynne i społeczne instytucje, że od dziś, dla uniknięcia niedokładności, będziemy tylko zamieszczali te wzmianki, które zostaną nam bezpośrednio nadesłane (na papierze firmowym) do redakcyi (Łódź, „Rozwój“).

KRONIKA.

(a) **Zebranie przedwyborcze.** W sobotę o godzinie 9 wieczorem, w lokalu Stowarzyszenia robotników chrześcijan (Przejazd 34), odbyło się zebranie przedwyborcze wyborców I, II i IV-go cyrkulu oraz kurji robotniczej, w celu wystawienia kandydata na posła z Łodzi do Dumy państwowej, na miejsce Antoniego Rzęda, który złożył swój mandat.

W obecności 27 wyborców zagalib zebranie p. Edward Jezierski, wyjaśniając cel jego, poczem na przewodniczącego zaproszono ks. Jana Albrechta.

Wysunięto dwie kandydatury. Uproszono kandydatów, aby na pewien czas opuścili salę zebrań.

Debata i tajne głosowanie trwało przeszło godzinę.

O godzinie 10 minut 20 przewodniczący ogłosił rezultat głosowania. Okazało się że 24 głosy otrzymał p. Józef Ruminkiewicz z kurji robotniczej; zaś 3 głosy p. Jan Wierzbicki.

Tym sposobem na kandydata na posła z Łodzi został wybrany p. Józef Ruminkiewicz.

Przyszły poseł urodził się w r. 1870 w Koninie, gubernii kaliskiej, syn rzemieślnika z zawodu jest malarzem pokojowym (posiada pracownię przy ulicy Wólczańskiej № 216). Pod względem przekonań politycznych i społecznych p. Ruminkiewicz zbliża się do sfer robotniczych, grupujących się w narodowym związku robotniczym.

(a) **W sprawie podatku przemysłowego.** Władze policyjne, na skutek polecenia izby skarbowej piotrkowskiej, zajęte są obecnie wręczaniem wezwań tejże izby o wniesienie podatku do kasy za r. 1910.

Podatek ten powinien być wpłacony w terminie do dnia 44 października r. b; w razie nieuregulowania go w oznaczonym czasie do nieakuratnych płatników zastosowanie zostaną środki egzekucyjne, przy czem za każdy miesiąc opóźnienia ściągany będzie 1% miesięczne od sumy, jaka wypada do wpłacenia.

(—) **Zmniejszanie procentów.** Ministerjum skarbu opracowuje projekt obniżenia odsetek od wkładów w kasach oszczędnościowych. Zamiast 4 proc., jak dotychczas, kasy będą płaciły tylko 3, 6 proc. W myśl tego projektu odsetki zmniejszone będą wyplacane początkowo tylko od wkładów, przyjętych po dnia 14 maja r. 1911; od wkładów przyjętych przed tą datą odsetki wynosić będą 4 proc. tylko jednakże do 14 stycznia r. 1912, od tej daty bowiem począwszy procent od wszystkich wkładów liczyć się będzie według stopy 3,6 proc.

(x) **Wypożyczalnia pomocy naukowych.** Towarzystwo oświatowe „Wiedza“, chcąc przyjąć z pomocą prywatnym zakładom naukowym w Łodzi, które w przeważnej liczbie z braku funduszy nie posiadają niezbędnych pomocy naukowych, powołało do życia wypożyczalnię przyborów do nauki fizyki, chemii, mineralogii i innych działów przyrody martwej i żywej, jak również tablic do nauki o rzeczach. „Wypożyczalnia“ posiada najważniejsze odczynniki chemiczne, i abonenci każde próbné doświadczenie mogą wykonać na miejscu.

Na razie „Wypożyczalnia“ zaopatrzona jest tylko w komplety pomocy naukowych, które dla każdej szkoły średniej są niezbędne; w miarę jednak rozwoju zostanie powiększona i zaopatrzona we wszystkie przybory i tablice, które abonenci uznają za konieczne, i skwapliwie będzie korzystać ze wskazówek w tym kierunku udzielanych,

Abonament wynosi rocznie 5 rb., półrocznie 3 rb., jednorazowo—stosownie do ilości i ceny okazów.

Wszelkich informacji, dotyczących się abonamentu, udziela codziennie od godz. 6-ej do 8-ej wiecz., sekretarz „Wiedzy“ (Rozwadowska № 15) gdzie również można otrzymać szczegółowy katalog „Wypożyczalni“ i obejrzeć ją.

(a) **Muzeum nauki i sztuki.** Świeżo obrany zarząd zorganizowanego Towarzystwa muzeum nauki i sztuki rozdzielił między sobą czynności w sposób następujący: prezes pastor Rudolf Gundlach, wiceprezes dr. Ludwik Przedborski, skarbnik Bronisław Gluchowski, sekretarz adw. przys. Tadeusz Kaźmierski, jako członkowie pp.: dr. Mieczysław Kaufman, dr. Stanisław Skalski, dr. Seweryn Sterling, L. Maybaum, dyrektor szkoły handlowej zgierskiej, p. Czeraszkiwicz, profesor Szepietowski, inż. St. Nakielski i inż. Stankiewicz.

Na posiedzeniu zarządu postanowiono niezwłocznie rozpocząć działalność. Wkrótce rozmieszczone będą zgromadzone zbiory w wynajętym lokalu, róg Spacerowej i Zielonej. Lokal na parterze posiada 4 obszernie i widne sale.

Na razie postanowiono zorganizować dwie sekcye: przyrodniczą i etnograficzną. Zorganizowaniem tych sekcji zajmie się kilku uproszonych członków zarządu.

Następne posiedzenie odbędzie się w nadchodzący wtorek, dnia 27 b. m., na którem omawiana będzie odezwa do mieszkańców, w celu zainteresowania i zachęcenia do zapisywania się na członków.

(a) **Sprawy pocztowe.** Łódzki komitet giełdowy zwrócił się do naczelnika centralnego oddziału pocztowo-telegraficznego z podaniem następującem: Tutejsze sfery przemysłowo-handlowe uskarżają się, że w oddziale pocztowo-telegraficznym, mieszcącym się w gmachu banku państwa przy ulicy Benedykta, położonym w nader ożywionem śródmieściu, gromadzi się stale znaczna liczba interesantów, w celu zdawania przesyłek pieniężnych, listów rekomendowanych, oraz depeesz. Każdy z interesantów, oczekując swojej kolei, traci napróżno po kilka godzin, które pod względem handlowym mają bardzo ważne znaczenie; nadto takie przepelnienie interesantami jednej niewielkiej sali jest niehygieniczne, zarówno dla publiczności, jak i dla urzędników.

Dla usunięcia tych niewygód, zdaniem komitetu giełdowego, koniecznem jest powiększenie liczby okienek oraz urzędników, załatwiających interesantów.

Przedstawiając projekt ten do decyzji naczelnika poczty i telegrafu, komitet giełdowy jest przekonany, że znajdzie przychylnie poparcie.

(a) **W sprawie przesyłek do Egiptu.** Główny zarząd poczt i telegrafów zabronił, czasowo, ekspedyować w przesyłkach małej wagi, adresowanych do Egiptu, używane odzież, bieliznę, i pościel, jak również owoce, fructy, i artykuły spożywcze, przesyłane nie w hermetycznym zamkniętych opakowaniach lub w skrzynkach nie wykonanych z drzewa.

(h) **Z kolei.** W roku 1909-ym kolej fabryczno-łódzka przewiozła 1,503,715 pasażerów, z których 797,157 pasażerów w komunikacji bezpośredniej, 1,439,056 według taryfy ogólnej, 49,119 — wojskowej, 15,540 według taryf ulgowych i 1,700 za biletami bezpłatnymi.

Wpływy za przewóz pasażerów wynosiły 429,622 rb. 82 kop.

Bagażu przewieziono 273,944 pudy, posyłek i towarów za frachtami pospiesznymi 1,968,901 pudów, zwierząt za frachtami pospiesznymi 3,656 pudów. Z operacyi tych wpłynęło do kasy 516,814 rb. 71 kop.

Według taryfy towarowej przewieziono 120,345,990 pud. rozmaitych towarów i 17,902,513 pudów zwierząt. Wpływy z tych operacyi wynosiły 1,323,562 rb. 26 kop. Frachtów wydano 445,817 sztuk.

(a) **Nowe fabryki.** Firma „Sachs i Zandberg“ w Zgierzu otrzymała pozwolenie na urządzenie przedziałni wełny o trzech asortymentach.

Przemysłowiec Robert Bochun w Łodzi otrzymał pozwolenie na budowę tkalni mechanicznej, na własnem terytorjum przy ul. Paryskiej № 5.

Firma „Przygoda“ w Zduńskiej-Woli uzyskała pozwolenie na wzniesienie budynków fa-

brycznych na 140 warsztatów tkackich mechanicznych.

(a) **Wspomnienie pośmiertne.** Zmarł w naszym mieście b. p. Samuel Czamański, przemysłowiec, założyciel pierwszej w kraju fabryki wstążek.

Nieboszczyk urodził się w roku 1829 w gubernii kaliskiej, przybył do Łodzi w 1862 roku, gdzie urządził fabrykę wstążek na rogu ulic Piotrkowskiej i Rozwadowskiej w nieruchomości Sztencła; później zakłady przeniesione zostały do własnego gmachu przy ul. Piotrkowskiej № 96. Fabryka przekształcona została na Towarzystwo akcyjne z kapitałem 400,000 rb.

Zmarły poza zajęciami zawodowemi w swoim czasie brał udział w działalności różnych instytucyj filantropijnych, jako członek zarządu.

(—) **Ruch strajkowy.** Ze sprawozdań inspektorów fabrycznych wynika, iż ilość bezroboci w państwie w ostatnich latach znacznie się zmniejszyła.

W roku 1908 liczone ogółem 892 strajków (464 politycznych), w których brało udział 170,000 robotników; w roku 1909 liczba ta redukuje się do 340 strajków (50 politycznych) z udziałem 64,166 robotników.

Pierwsze miejsce pod względem liczby strajków zajmują: gubernia warszawska (46 proc. zakładów przemysłowych), grodzieńska—38 proc. i astrachańska—38 proc.

Bezrobocia w ciągu r. 1909 odbywały się bez żadnych gwałtów ze strony robotników, przy czem 25 proc. strajków zakończyło się zupełnem powodzeniem, 46 proc. zaś—zupełną porażką

(x) **Z Towarzystwa higienicznego.** Jak o tym w swoim czasie pisaliśmy, Towarzystwo Higieniczne — pozbawione możliwości praktycznego działania w zakresie istniejących dotąd sekcji — uplanowało urzeczywistnienie chęci swej do pracy w nowej sekcji, którą nazwano „Sekcją upiększenia miasta.“

Zadaniem tej sekcji miało być staranie się o zdrzewienie Łodzi, utrzymanie w czystości placów, skwerów i t. p. dopomaganie osobom prywatnym w hodowaniu roślinności przeznaczanej do ozdoby dziedzińców, balkonów i t. d., ewentualnie zdobienie Łodzi pomnikami studniami i jeziorkami i t. d.

Jak o tym również pisaliśmy wśród mieszkańców Łodzi znalazło się grono ludzi zamożnych którzy zobowiązali się taką działalność Tow. higienicznego materialnie poprzeć, a na początek złożyli już wcale pokaźną sumę ilości rb. 15,000

Na wiosnę r. b. Tow. higieniczne udało się do władz z prośbą o zatwierdzenie sekcji. „Upiększenia miasta.“

Rozporządzeniem p. general-gubernatora Warszawskiego z dnia 12 sierpnia za № 16,713 na podanie Tow. higienicznego nadeszła odpowiedź odmowna.

Tym sposobem to usiłowanie pracy praktycznej Tow. Higienicznego spełzło na niczem.

(h) **Ze Zgromadzenia majstrów tokarskich.** W środę, o godz. 7 wieczorem, w lokalu „Liry“, Mikołajewska 11, odbędzie się zebranie majstrów tokarskich. Ze względu, iż na posiedzeniu mają być omawiane sprawy ważne, pożądane jest liczniejsze przybycie członków na posiedzenie.

(a) **Z klubu szachistów.** Jutro, t. j. we wtorek łódzki klub szachistów organizuje turniej szachowy o 10 partyach, z udziałem znanych graczy Salve i Rothleym Klub płaci honorarium za rozegraną partję, a dla zwycięzcy wyznaczona specjalna nagroda.

Gra trwać będzie od godz. 5-ej po południu do 12 w nocy z przerwą godzinną.

(x) **Z Tow. muzycznego im. Szopena.** Posiadając już dobry zespół chóralny, zarząd Tow. muzycznego im. Szopena przystąpił do organizowania orkiestry symfonicznej. Obecnie zapisało się do niej około 40-tu amatorów, stanowiąc komplet prawie najlepszych sił artystycznych naszego miasta.

Pierwsza próba tej orkiestry odbędzie się jutro t. j. we wtorek o godzinie kwadrans po 8-ej wieczorem w lokalu Towarzystwa przy ul. Wodzowskiej № 73.

(h) **Rewizya piekarń.** W piątkowym numerze naszego pisma daliśmy wzmiankę, że w obrębie III cyrkulu specjalna komisya rewiduje warsztaty piekarskie i cukiernicze.

Analiza nasłapiła z rozporządzenia gubernatora piotrkowskiego, na zasadzie skargi zgromadzenia majstrów piekarskich, że nie są zachowywane przepisy postanowienia obowiązującego, wydanego przez gubernatora piotrkowskiego, przed dwoma laty.

Zgromadzenie majstrów piekarskich, wystąpiło ze skargą, z tego powodu, że wielu piekarzy pracuje w piekarniach, zamkniętych, lub zakwalifikowanych do zamknięcia, podrywając tem samem egzystencję piekarzy, którzy przy większych nakładach, utrzymują swe piekarnie w porządku wymaganym przez postanowienie obowiązujące.

(h) Z sądu Sędzia pokoju XI rewiru miasta Łodzi skazał następujące osoby na kary za niezachowanie przepisów sanitarnych: Mowszę Kaufmana, za brudne i niechlujne utrzymywanie kuchni w hotelu Hamburgskim, na 30 rubli kary lub 10 dni aresztu; Jakóba Bernheima, właściciela sklepu przy ul. Piotrkowskiej 33, za sprzedaż soku malinowego, w którym analiza wykryła domieszkę farby anilinowej i sacharynę, skazał na 30 rubli kary lub 10 dni aresztu; Joela Winklera, Lejbę Padwę za nieporządku w podwórzach domów, skazał ich po 14 rubli kary lub po 3 dni aresztu; Surę Czena za utrzymywanie brudnej jatki przy ulicy Piotrkowskiej 33, skazał na 20 rubli kary lub 4 dni aresztu; Wolfa Kurca, za brudne i niechlujne utrzymywanie jatki przy ulicy Konstanyńskiej 30, oraz za znalezione w jatce mięso zepsute, na 30 rb. kary. Na takąż karę za brudne utrzymywanie jakki przy ulicy Konstanyńskiej 8, skazany został Icek Lejba Blimbaum; Mordka Lajtman, za brudne utrzymywanie piekarni przy ul. Piotrkowskiej 41, skazany został na 25 rubli kary lub 7 dni aresztu.

(a) Podstępna kradzież. Do składu chustek wełnianych Arona Agińskiego (Piotrkowska 62) przyszedł Jan Szczeciński i Stanisław Lubiński, w celu wzięcia do apretury niewykończonych chustek. Kiedy Agiński zajęty rachowaniem sztułki towaru, oddał się do drugiego pokoju, Szczeciński korzystając z nieobecności właściciela, siałgnął z półki 5 sztuk gotowych chustek i schował je pomiędzy surowy towar do prześcieradła. Agiński, powróciwszy do sklepu, zauważył zmieszanie Szczecińskiego, rozwiązał prześcieradło i spostrzegł skradzione chustki zmieszane z surowym towarem.

Szczecińskiego policja aresztowała.

(a) O przejście tunelu. Od kilku miesięcy tunel, łączący ulicę Tramwajową z Wysoką władze policyjne zabili deskami, skutkiem czego zatamowano ruch pieszki, na czem cierpi służba ruchu kolei elektrycznej miejskiej. Większość bowiem zamieszkuje w okolicy Przejazd i Wysokiej. Ażeby dostać się do swych domów po skończonej pracy, maszyniści i konduktorzy tramwajowi zmuszeni są odbywać długą wędrowkę dookoła miasta, tracąc czas i męcząc się. Obecnie cały personel tramwajowy zwrócił się do prezydenta miasta z prośbą o przywrócenie komunikacji, ułatwiającej przejście z ulicy Tramwajowej do Wysokiej. Sprawa ta będzie w tych dniach rozważana w magistracie.

(a) Napad. Na przechodzących przez ulicę Targową w piątek wieczorem około domu nr. 47, Henryka Heka, Oswalda Wajkerta i Antoniego Szyncla—napadło dwóch ludzi w celach rabunku: Kostyn Szarliński i Edward Kin. Wajkertowi i Szynclowi udało się wyswobodzić z rąk napastników, Hek zaś uległ ciężkiemu pobiciu przez napastników, domagających się pieniędzy. Gdy na wszechy krzyk zaczęli nadbiegać strażnicy policyjni, napastnicy ratowali się ucieczką. Heka znaleziono okaleczonego na ziemi.

(a) Kara administracyjna. Z rozporządzenia gubernatora piotrkowskiego — współwłaściciel domu przy ulicy Nawrot 23, Ryszard Pladek za nieprzebranie przepisu o formalnościach meldunkowych, skazany został na 25 rubli lub 7 dni aresztu policyjnego.

(a) Skating Palace. W ubiegłą sobotę, o godzinie 8½ wieczorem, w obecności przedstawicieli władz, licznej gromady zaproszonych osób, oraz przedstawicieli prasy, odbyło się otwarcie pierwszej w Łodzi ślizgawki na kółkach („Skating-Ring“).

Gmach Skating Palace, który powstał na gruzach spalonego teatru „Victoria“ przedstawia

się bardzo okazale. Cały teren ślizgawkowy urządzony z kostek drzewa klonowego, tworzy gładką powierzchnię; dookoła toru znajdujemy przejścia, prowadzące do różnych ubikacji gmachu. Nad torem, na wysokich kolumnach wznoszą się łóża i miejsca siedzące dla publiczności. Całość utrzymana jest w bardzo ładnym tonie i wywiera nader przyjemne wrażenie, zwłaszcza wieczorem przy oświetleniu elektrycznem. Wszędzie zaprowadzono według najnowszego systemu wentylację, hydranty, drzwi zapasowe i t. d.

Orkiestra przyjemniac będzie chwile gromadzącej się tutaj po południu publiczności.

(a) Oblawa. Wczorajszej nocy władze policyjne dokonały oblawy w obrębie 3 go cyrkulu, w celu ujęcia podejrzanego indywiduum.

Między innymi aresztowano w hotelu Sterna przy ul. Wschodniej 62, kilkanaście prostytutek, rekrutujących się ze służących i robotnic. Ogółem aresztowano 24 osoby.

(a) Napad. Wczoraj, o godzinie 1-ej w nocy do zamieszkałej przy ulicy Miedzianej 4, Maryanny Mydlak, właścicielki sklepu z wiktuałami ktoś zaczął się dobijać do drzwi. Na zapytanie „kto tam“ — usłyszano odpowiedź — to ja Ruszczak, przychodzę kupić butelkę kwasu.

Gdy Mydlak otworzyła drzwi, szybko wbiegli do wnętrza mieszkania. Stanisław Ruszczak i jakiś drugi człowiek. Ten ostatni zbliżywszy się do Mydlakowej, zażądał wydania pieniędzy, groząc w przeciwnym razie że „będzie z nią źle“.

Wystraszona kobieta, zaczęła błagać nieznanego, aby pozostawił ją w spokoju, gdyż nie posiada przy sobie żądanych pieniędzy. Nieznajomy wyjął z kieszeni notes, zapisał jej nazwisko i adres, a następnie domagał się, aby na rano dała mu chociaż 12 rubli. Ponieważ Mydlakowa i tego odmówiła, człowiek ów uderzył ją w głowę jakimś tępem narzędziem. Mydlakowa zaczęła krzyczeć.

Na krzyk jej nadbiegli bliźcy sąsiedzi Józef Dłuski i Maryanna Kamińska.

Obaj napastnicy zaczęli uciekać. Udało się schwytać tylko Stanisława Ruszczaka, drugi zbiegł.

Osadzono go w areszcie.

(a) Kradzież. W piątek z mieszkania Edwarda Krajewskiego, przy ul. Przędzalnianej nr. 19, skradziono gotówką 25 rb., złoty pierścionek z monogramem E. K., zegarek męski, dwa garnitury męskie, bieliznę i t. p., ogółem na sumę 103 rb. 80 kop. Kradzieży tej dopuścił się współlokator, 21-letni Ludwik Jarutowski, który, jak stwierdzono, natychmiast wyjechał do ojca swego, zamieszkałego we wsi Zambrów, guberni łomżyńskiej. Zarządzono poszukiwanie Jarutowskiego.

— Niewykryci zbrojnicy, za pomocą wylamania okna w fabryce Lisnera, przy ul. Piotrkowskiej nr. 156, skradli z oddziału tkalni wiele towaru, wartości 196 rubli.

— W fabryce Schmidta (przy ul. Piotrkowskiej nr. 220) robotnik, Wincenty Tomczyk, skradł robotnicy Jagusiowej portmonetkę z kilkoma rublami, pierścionek złoty i naszylnik ze złotym lancuszkim i medalionem, oraz kartę pobytu. Skradzione rzeczy ukrył pod beczką. Spozregłszy to, inni robotnicy zameldowali policji. Tomczyk został aresztowany. Początkowo zapierał się, lecz w wydziale śledczym przyznał się do winy. Poszkodowana odzyskała swoje rzeczy.

— Niewykryci dotąd złodzieje skradli z mieszkania Izaaka Rajstelda, przy ul. Dzielnej nr. 35, różne rzeczy wartości około 100 rb.

— Starszy strażnik rewiru włskitnowskiego, Michał Górnik, dowiedziawszy się, że w mieszkaniu Karola Hammana, w Nowych Chojnach, znajduje się przedza wełniana, pochodząca z kradzieży w fabryce Likiermana, przy ul. Głównej nr. 7, udał się tam wraz z młodszymi strażnikami, Michałem Franczakem i Józefem Lackim. Po dokonaniu rewizji w mieszkaniu, komórkach i na strychu, znaleziono zapasy przędzy, którą Hasman systematycznie kradł z fabryki, w której pracował półtora roku. Hasman przyznał się do winy. Aresztowano go i osadzono w areszcie policyjnym przy ul. Targowej.

(a) Nagłe zgony. W domu przy ulicy Nowo-Zarzewskiej nr. 25 zmarł nagle 90 letni Jan Sobik.

— W domu przy ulicy Włdzewskiej nr. 81 zmarła nagle 74-letnia Paulina Hauptman, poddana pruska.

(a) Trup dziecka. W domu przy ulicy Głównej nr. 1, około ustępu stróż znalazł trup dziecka płci żeńskiej, mającego 2 miesiące. Zwłoki zabezpieczono do zejścia władz sądowych.

(a) Ciężkie szablą. Dziś, o godz. 1 po poł., na rogu ulic Włdzewskiej i Południowej woźnica, 26-letni Ignacy Iwński, został uderzony szablą przez strażnika policyjnego, skutkiem czego ma zranioną powiekę i twarz. Rany opatrzył lekarz Pogotowia.

(p) Pogotowie ratunkowe w ciągu ubiegłych dwóch dni pomiędzy innymi wzywano do następujących wypadków:

— Ogólnemu osłabieniu uległo osiem osób, z których jedną odwieziono do szpitala Aleksandra, jedną do mieszkania na ulicy Młynarskiej, jedną odesłano do Przytulki noclegowego na ul. Cmentarna.

— Na podejrzanego kureza żołądka zapadły dwie osoby.

— Na ul. Piotrkowskiej nr. 187 Ignacy Tomaszewski, mularz, lat 24, spadł z rusztowania z wysokości piętra i złamał trzy żebra; odwieziono go do mieszkania na ul. Franciszkańskiej.

— Na ul. Nowej nr. 21 w fabryce Edward Macender, robotnik, lat 27, wskutek eksplozji pary, uległ oparzeniu głowy, twarzy, piersi i rąk; w ciężkim stanie odwieziono go do szpitala Czerwonego Krzyża.

— Na ul. Wysokiej nr. 15 Teofila Lwowska, lat 50, żona nauczyciela, w kureczach żołądka nagle zmarła.

— W ciągu soboty i niedzieli Pogotowie ratunkowe opatrzyło 15 osób poszwankowanych w bójkach i napaściach, w których trzynastu ran zadanych było nożem, a ogółem wyjeżdżano do wypadków 30 razy.

SZTUKA I PIŚMIENICTWO.

(x) Teatr Łódzki A. Zelwerowicza (Cegieln. 63). Jutro teatr Łódzki daje po raz 4 sztukę węgierskiego autora Lengyela p. t. „Tajfun“, która doznaje stale dużego powodzenia. Ceny miejsc zmniejszone.

W Srodę dnia 28 b. m. po raz ostatni „Sen srebrny Salomei“. Będzie to widowisko dla wszystkich, po cenach najniższych t. j. po 50, 30, 25 i 15 kop.

(x) Teatr popularny. Dziś teatr popularny (A. Mielewskiego) daje na korzyść Tow. opieki nad dziećmi sztukę Rydla „Zaczarowane koło“. Jutro „Nad Pilicą“ St. Łapińskiego, efektowną historyczną sztukę z czasów Księstwa Warszawskiego ze śpiewami, która w sobotę i niedzielę wypełniła teatr po brzegi — publiczność oklaskiwała wyborny zespół artystów z pp. Mielewskim i Bolesławskim na czele.

W srodę będzie powtórzone „Zaczarowane koło“.

Z WARSZAWY.

* Podwyższenie norm pożyczek.

Two kredytowe miejskie rozpatruje projekt podwyższenia normy pożyczek na nieruchomości w których zaprowadzone są urządzenia elektryczne.

* Listy giną.

Jedno z warszawskich biur elektrotechnicznych komunikuje „Kuryerowi Warszawskiemu“ że w ciągu miesiąca czasu świeżo zginęło mu na pocztę około 20 listów zwyczajnych i przesyłkami pieniężną, wysłana do Łodzi przed dwoma miesiącami, a której dotychczas adresat nie otrzymał.

Taż firma padła ofiarą poprzednich nieporządków z listami pieniężnymi na pocztę i dopiero w tych dniach otrzymała zwrot zaginionej sumy. Słusznie tedy obawia się, czy świeże fakty nie są nową seryą nieporządków pocztowych.

* Pan Ziegelberg.

Agent ochrony, o którym obecnie rozpisyują się gazety niemieckie, rosyjskie i polskie był jak pisze „Goniec wieczorny“ dobrze znaną osobistością na bruku warszawskim i wszyscy znający go z widzenia wiedzieli, że ma bliższe stosunki z wydziałem śledczym i ochroną.

Ubrany zawsze elegancko, nawet z pewną przesadą, stale w różnych godzinach przesiadywał w cukierniach Semadeniego pod teatrem i Lourse'a w hotelu Europejskim.

Kelnerzy znali go dobrze i nazywali go „szpiclem“ Ziegelberg kilkakrotnie notowany był w kronikach kryminalnych już to jako oskarżony lub jako świadek i siadywał nieraz w więzieniu Ziegerberg pozostawał w bliższej zażyłości z osławionym agentem Grünem i zdaje się ten ostatni promował go na człowieka zaufania.

Jak komunikują, „Goncowi Wieczornemu“ Ziegelberg zamieszany był swego czasu w sprawę handlu żywym towarem.

* Bank międzynarodowy.

W sobotę ubiegłą otwarty został w Warszawie i rozpoczął swoje czynności Oddział St. Petersburgskiego Międzynarodowego banku handlowego.

Stanowisko dyrektora Oddziału powierzone p. Mauryemu Flaumowi prokurentami mianowa no pp. Józefa Samuelsona i Stefana Woyzbuna, buchalterem głównym p. Feliksa Mazurkiewicza.

Zamiast przyjęcia w dniu otwarcia Oddziału Bank przeznaczył pewną sumę na następujące cele: wpisy dla niezamożnych uczniów szkół. Zgromadzenia kupców „Kolonie letnie“ Towarzystwo popierania przemysłu ludowego, Towarzystwo hy-

gienny imienia Bolesława Prusa i Pogotowie Ratunkowe.

* Pogrzeb.

Wczoraj p. p. kościół ewangelicko-anglikański przy ul. Królewskiej zapełnił się tłumnie biorącymi udział w pogrzebie ś. p. Jana Gebethnera. Na trumnie złożono szereg wieńców.

Wyprowadzenie zwłok z kościoła poprzedziły śpiewy chóru Opery, ks. pastor Loth zaś pożegnał zmarłego, podnosząc jego zasługi jako człowieka spełniającego swój obowiązek społeczny.

Orszak żałobny w drodze na cmentarz poprzedzała szkoła im. Wróblewskiego w komplecie, za trumną zaś podążała młodzież szkoły Konopczyńskiego, zamykała wreszcie pochód żałobny specjalna platforma z wieńcami.

Od rogatek wolskich trumnę ponieśli na ramionach współpracownicy księgarscy do grobu rodzinnego.

* Ustawa.

Zatwierdzono ustawę Towarzystwa pomocy i opieki nad niezamożnymi uczniami, dziećmi oficyalistów i pracowników na kolejach nadwiślańskich. Członkami Towarzystwa mogą być również osoby postronne.

* Kontrola.

Kancelarya oberpolicmajstra za pośrednictwem komisarza I-go cyrkulu zażądała wczoraj od Stowarzyszenia techników niezwłocznego dostarczenia księgi protokołów zebrań ogólnych za ostatnie lata.

Z CESARSTWA.

Z Sachalinu. Inż. Polewoj dokonał badań na Sachalinie, znaleziono ślady złota we wschodniej części wyspy.

Stwierdzono że część wyspy trzykrotnie była zatapiała przez morze i trzykrotnie się nad poziom morza wznosiła.

Defraudacja. Na mocy czeku fałszywego z filii moskiewskiej banku Północnego podalesiono 19,500 rb.

Blankiet czeku ukradł urzędnik banku Biedow, a podrobił go jego brat. Obu aresztowano, a pieniądze odebrano.

Na oświatę. Ministerium oświaty zażądało na r. 1911 4 milionów rubli na budowę szkół w miejscowościach, gdzie wprowadzono nauczanie powszechne.

Powrót. Prezes rady ministrów Stolypin powraca do Petersburga w przyszłym tygodniu.

Ustąpienie ministra. Według krążących w Petersburgu pogłosek w razie mianowania Korkowca ambasadorem w Paryżu stanowisko ministra skarbu powierzony panu Dawydowowi.

Prezes Dumy. Krążą w Petersburgu pogłoski, iż nacyonalisci zamierzają przeprowadzić kandydaturę ks. Wołkońskiego na prezesa Dumy państwowej.

Wystawa. Otwarto w Moskwie wystawę hodowli ptactwa.

Burza. Donoszą nam z Libawy iż na morzu szaleje burza.

Zjazd górniczy. Pierwszy wszechrosyjski zjazd poświęcony sprawom górnictwa, metalurgii, budowy maszyn, odbył się z wielkim powodzeniem w Ekaterynosławiu.

Wysłuchano 51 referatów.

Zgromadziło się 440 osób.

Wybrano komisję organizacyjną przyszłych zjazdów.

Zjazd następny postanowiono zwołać w r. 1912 w Petersburgu.

Strajk. W fabryce Sewriugina pod Kleszną wskutek tego, że administracja nie chciała usunąć nieulubianego przez robotników majstra, zawiesiło pracę 2,134 robotników tkalni.

Z tego powodu administracja fabryki wstrzymała pracę w przędzalni, gdzie pracowało 916 osób.

Kara prasowa. Gazeta „Ruskoje Slowo“ została skazana przez naczelnika miasta na 500 rb. kary za korespondencję „Przygody szpiega“.

Ażef przyjechał — jak donosi w depeszach własnych „Ruskoje Slowo“ — w tych dniach do

Ostendy i stanął w najwykwintniejszym hotelu tamecznym; przybyła wraz z nim grupa rosyjan.

TELEGRAMY.

Paryż, 25 września. (Wl.) Rozpoczęte na Atlantyku manewry floty francuskiej nabierają wielkiego znaczenia nie tylko ze względu na swoje rozmiary, lecz również z powodu, że odbywają się w obecności prezesa ministrów, Brianda, który już uczestniczył w manewrach lądowych w Normandii.

Nigdy jeszcze za trzeciej Rzeczypospolitej prezydent ministrów nie okazał tak wyjątkowego zainteresowania nad sprawami wojskowymi. Briand wsiadł na jeden z pancerników i uważnie śledzi przebieg manewrów, które rozpoczęły się od ataku kontrtorpedowców na wielką eskadrę bojową. Celem ataku było uczynienie jaknajwiększej szkody wielkim pancernikom. W późniejszym ataku na Brest wielką rolę odegrały łodzie podwodne.

Szczegóły trzymane są w tajemnicy.

Londyn, 25 września. (Wl.) Według telegramów w Tokio w powstaniu na Formozie nastąpiło zawieszenie broni, poświęcone wymianie jeńców. Japończycy utrwalają swoje pozycje za pomocą drutów, przez które przepuszczają prąd elektryczny. Japończycy mają dotychczas 200 zabitych. Oczekują stanowczej bitwy w najbliższym czasie.

Fraga, 25 września. (Wl.) Na zgromadzeniu w Smichowie wypowiedział poseł Kłofacz dłuższą mowę polityczną. Poseł Kłofacz potępił tych polityków czeskich, którzy dążą do utworzenia gabinetu koalicyjnego na wzór gabinetu bar. Becka. Poseł Kłofacz oświadczył, że jest przeciwnikiem obstrukcji, która zawsze prowadzi do absolutyzmu, ale też jest przeciwnikiem gabinetu koalicyjnego, który nigdy Czechom nie przyniósł korzyści.

Petersburg, 25 września. (Wl.) Sekretarz ambasady niemieckiej Feisolt zachorował na cholerę.

Wiedeń, 25 września. (Wl.) Zaledwie skończył się bierny opór na kolei Północnej, gdy znów donosi „N. Wiener Tagblatt“, że wybuchł strajk pasywny wśród urzędników i personelu kolei państwowej w Bośni i Hercegowinie.

Bruksela, 25 września. (Wl.) Młodo egipski kongres polityczny, którego rząd francuski w Paryżu zakazał, został otwarty w Brukseli. Tendencją kongresu jest, aby poinformować Europę o istocie i celach ruchu narodowego w Egipcie.

Rzym, 25 września. (Wl.) Na Sycylii zostało wczoraj 5 karabinierów napadniętych przez brygantów. Jeden karabinier został zabity, a dwóch brygantów raniono. Inni z napastników rzucili się do ucieczki.

Paryż, 25 września. (Wl.) Lotnik Poillot spadł w Chartres z latawcem i zabił się na miejscu.

Fraga, 25 września. (Wl.) Rada miejska postanowiła sprowadzić zwłoki słynnego pedagoga i uczonego, Jana Komeńskiego, do Pragi czeskiej.

Z ostatniej chwili.

Berlin, 26 września. (Wl.) Zaależenie przez władze śledcze u aresztowanych oficerów angielskich w Emden szczegółowych planów topograficznych wraz z drobiazgowymi pomiarami głębokości kanału kilońskiego, stanowią tutaj sensację dnia. Sprawa ta nabiera szczególniejszego znaczenia wobec faktu, że plany te i dokumenty trzymane są przez sztab admiralicyi w najgłębszej tajemnicy i oficerowie angielscy mogli je utrzymać tylko przez przekupienie niemieckich oficerów marynarki i to prawdopodobnie sztabowych. Śledztwo prowadzone jest bardzo energicznie. Zachodzi obawa, że pomimo znalezienia planów, zostały one przesłane w kopiach do Anglii wraz z wieloma innymi dokumentami, co musiałoby pociągnąć za sobą konieczność zmiany całego dotychczasowego systemu obrony kanału. Prasa niemiecka z łatwo zrozumiałych powodów wstrzymuje się od wszelkich w tym względzie komentarzy.

Berlin, 26 września. (Wl.) Korespondent paryski „Berliner Tageblattu“ donosi, że w tutejszych sferach politycznych uchodzi za rzecz zdecydowaną, iż minister Izwolskij przyjedzie w przyszłym tygodniu do Paryża, aby rządowi francuskiemu osobiście zakomunikować, że obejmuje stanowisko ambasadora w Paryżu.

Paryż, 26 września. (Wl.) Według doniesień tutejszych pism, Hakki pasza pojedzie do Berlina i Wiednia, celem nawiązania rokowań o pożyczkę z tamtejszemi finansistami. „Echo de Paris“ widzi w tem zwycięstwo dyplomacyi niemieckiej, wyrabiającej sobie w Turcyi coraz bardziej wpływowe stanowisko.

Haga, 26 września. (Wl.) Wobec projektowanych zbrojeń wybrzeży holenderskich, domagają się tutejsze sfery wojskowe energicznych zarządzeń fortyfikacyjnych na granicy od strony Niemiec; sądzą bowiem, że Holandyi grozi większe niebezpieczeństwo z tej strony, aniżeli od Anglii ze strony morza.

Londyn, 26 września. (Wl.) Tutejsze koła polityczne nie są zbyt zadowolone z podróży następcy tronu niemieckiego na Wschód, gdyż obawiają się, że uroczystości ceremonialne ujemnie mogą wpłynąć na ludność Indyi i osłabić szacunek jej dla Anglii i dla tego ceremonial koronacyi pod pozorem obowiązkowej jeszcze żałoby po śmierci króla Edwarda będzie bardzo skromny.

Nowy Jork, 26 września. (Wl.) Wczoraj zdarzyły się dwa wagony tramwajowe; 6 osób zabitych, 26 ciężko rannych.

Omsk, 26 września. (Wl.) Rozpoczęto jesienne strzyżenie owiec. Hodowcy i kupcy prowadzą taktykę wyczekującą. Hodowcy nie dostarczają na targi wełny; kupcy mimo to nie podnoszą ceny, ofiarowując po 14.60 r. za pud.

Moskwa, 26 września. (Wl.) Handel towarami lokciowemi mało ożywiony. Nadzieje fabrykantów na razie zawiedzione. Kupcy donoszą, że włościanie nie zrealizowali jeszcze zbiorów tegorocznych. Zjazd kupców do Moskwy liczny.

Wobec tego wyrób towaru zimowego ma być zmniejszony.

Domado Sola, 26 września. (Wl.) Stan zdrowia lotnika Chavez'a, pomimo groźnych ran nie budzi obaw.

Petersburg, 26 września. (Wl.) Policya wykryła tajną drukarnię przewiezioną tu z południowej Rosyi. Aresztowano Fiedorowa i mieszkańca Rygi Haackego. Obydwaj niedawno przybyli z Genewy.

Berlin, 26 września. (Wl.) Pieniądz drożeje. Pieniądz na ultimo 5 1/2 do 5 3/4. Dyskonto prywatne podniosło się na 4 proc.

Londyn, 26 września. (Wl.) Dyskonto prywatne bez zmiany 3 13/16.

Zurich, 26 września. (Wl.) Bank narodowy szwajcarski podniósł dyskonto z 3 1/2 na 4 proc.

Rzym, 26 września. (Wl.) Bank włoski podniósł dyskonto o 4 proc.

Berlin, 26 września. (Wl.) „Börsen Curier“ pisze, że ze względu na pomyślny stan budżetu Rosya nie zaciągnie w tym roku żadnej pożyczki.

OFIARY.

Na budowę kościoła św. Stanisława Kostki.

Stróż I. G., jako karę za pijaństwo 1 rb.

Pozostałe od składek na wieńiec dla ś. p. Emila Geyera od robotnie i robotników starej tkalni Towarzystwa akc. L. Geyera 44 rb 94 kop.

Na gniazdo Tow. opieki nad dziećmi.

Zamiast wieńca na trumnę ś. p. Franciszka Zasackiego, Antoniosstwo Michałowscy 5 rb.

Ostatnia poczta.

— Donoszą z Konstantynopola, że z rozkazu prokuratora uwolniono wszystkich aresztowanych członków greckiego zgromadzenia narodowego.

— „Morning Post“ otrzymuje telegram z Konstantynopola, że warunki realizacji pożyczki tureckiej zostały już przesłane do Londynu telegraficznie przez wielkiego wezyra, gdy nagle dalsze rokowania zostały przerwane pod wpływem nowych warunków postawionych przez rząd angielski w razie umieszczenia pożyczki w Londynie.

— W uroczystości otwarcia nowego teatru niemieckiego w Poznaniu, która się odbędzie w d. 30 września, wezmą udział ministrowie skarbu i robót publicznych.

— Onegdaj po południu zamknięty został zjazd socjalistyczny. W myśl wniosku prezydium, uchwalono zwołać na rok przyszły, w razie potrzeby, zjazd nadzwyczajny. Cały dawny zarząd z Beblem na czele został ponownie wybrany.

— Donoszą z Genewy, że fabryka materiałów wybuchowych w Jussy wyleciała w powietrze. Szkody ogromne. Szczęśliwym trafem nikt w tym wybuchu nie postradał życia.

— Do „Timesa“ telegrafują z Aten: Prezes ministrów rumuńskich oświadczył onegdaj posłowi tureckiemu w Bukareszcie, że w razie zatargu turecko-bułgarskiego Rumunia zmobilizuje wszystkie korpusy wzdłuż granicy bułgarskiej, aby być gotową na wszelki wypadek. Minister dodał, że na to postanowienie zapatrywać się należy, jako na dobry początek polityki szczerze przyjaznej dla Turcji konstytucyjnej.

Korespondent „Timesa“ dodaje, że w Atenach poważnie omawiana jest możliwość zawarcia konwencji wojskowej pomiędzy Grecją a Bułgarią, dla stworzenia przeciwwagi rokowaniom turecko-rumuńskim.

— Na obwarowany obóz gubernatora Ardebilu — jak piszą z Teheranu — napadli szachsewnowie. Wojsko rządowe zostało rozbite. Część zbiegła do miasta, porzucając armaty i tabor. Część przeszła na stronę szachsewnów, którzy zajęli sąsiednie wzgórza i ograbili obóz, armat jednak nie wzięli. Jeńców puścili wolno, rozebrawszy ich przedtem do naga. Jeden z chanów wiernych rządowi, odesłał do miasta 2 armaty. Ludność sąsiednich wsi przenosi się do Ardebilu.

— Bankier londyński, sir Ernest Kassel, bawił przed kilku dniami w Berlinie i odbył długą konferencję z tutejszymi finansistami w sprawie pożyczki tureckiej.

— „Petit Parisien“ zaprzecza doniesieniom, jakoby Anglia usiłowała nakłonić gabinet paryski do złagodzenia warunków, pod którymi Francja zgodziłaby się na notowanie pożyczki tureckiej na giełdach francuskich. Przeciwnie, gabinet londyński zamierza podobno w Porcie otomańskiej wystąpić z przedstawieniami z powodu jej postępowania.

— Stan oblężenia w Bilbao zniesiono.

— We Florydzie podczas strajku robotników tytoniowych, zastrzelono buchaltera fabryki cygar. W sprawę tę było zamieszanych kilku włochów, należących do wyższych sfer towarzyskich. Gdy ich aresztowano, jako podejrzanych o to zabójstwo, tłum wydarł ich, związanych, z rąk policyi, zawłókł do pobliskiego lasu i powiesił wszystkich razem na jednym drzewie.

— Król otworzył w Lizbonie zgromadzenie kortezów.

W mowie tronowej zaznaczono, że gabinet postanowił energicznie przeprowadzić program liberalny i złoży kortezom projekt prawa o organizacjach religijnych. Podkreślono polepszenie się ekonomiczne kraju.

Na otwarcie opozycja nie przybyła.

— Wieczorem w dzielnicy Meabit w Berlinie nastąpiło starcie strajkujących robotników z robotnikami firmy węglowej, którzy nie przyłączyli się do strajku.

Wezwano znaczny oddział policyi, który rozproszył tłum.

Odnieśli rany oficer i szeregowiec policyi.

— Pogrzeb regenta w Teheranie odłożono do dnia 30 b. m.

Z powodu skonu regenta medżyliś zamknięto na tydzień; na dworze włożono żałobę na trzy miesiące; w meczecie szacha przez trzy dni odprawiane będą nabożeństwa.

Przy wyborach otrzymali: Nasi-ul-Mulka 40 głosów i Mustoufi-ul-Memolik 27 głosów na 78 głosujących.

Sardar Assad sprzeciwiał się obraniu Nasi-ul-Mulka.

Bachtjarowie ponieśli zupełną porażkę.

Przypuszczają, że regent wybrany przez umiarkowaną większość, odmówi przyjazdu do Persyi, nie sympatyzując z gabinetem nacjonalistycznym.

— Sędzia śledczy do spraw szczególnej wagi w Kijowie pod kontrolą wice-prokuratora dokonał rewizji u dymisjonowanego generała-majora Uchacz-Ohorowicza, byłego intendanta polowego jednej z armii mandżurskiej.

Przy rewizji u Uchacz-Ohorowicza zabrano do przejrzania dokumenty służbowe i papiery, a także klucze od kasetek ogniowatych.

Chavez zwycięzcą.

Lot przez Alpy zakończyło zwycięstwo lotnika francuskiego Chavez, który otrzymał nagrodę Simplonu 70,000 lirów.

Lotnik amerykański, Weymann, cztery razy próbował na swoim dwupłacie systemu Farmana przelecieć przez Simplon, ale za każdym razem zawracał z powodu straszliwego zimna i wichru. Na Simplonie panuje temperatura 4 stopnie niżej zera, a siła wiatru dochodziła 16 metrów na sekundę. Oprócz tego mgły utrudniają wszelką orientację. Weymann oświadczył, że już dalszych prób przelotu czynić nie będzie.

I znów jeden czyn bezprzykładnej odwagi — i znów jest to czyn francuza. Chavez przeleciał przez Simplon.

A skoro przebył już wszystkie śmiertelne przeszkody i pijany radością zmierzał do pierwszej stacji wypoczynku, gdy tylko siedem metrów oddzielało go od miejsca wylądowania, nagle jakiś traf szatański, czy zemsta natury zwyciężonej, kazała mu się oblać krwią. Latawiec jego złamał skrzydło i spadł — a Chavez wprowadził nie odniósł ran śmiertelnych, ale złamał obydwie nogi i nadwyręził obojczyk.

Piotrkowska № 192 (dawniej № 200)

LECZNICA ZĘBÓW

M. Riesnik-Epstein.

Plombowanie i wyjęcie zębów bez bólu. Specjalne laboratorium zębów sztucznych i złotych koron.

Reparacje i przeróbki sztucznych zębów napoczekaniu.

Ceny bardzo przystępne 2596

Szkoła Tańców

St. Zaborskiego

ul. Dzielna № 31,

przyjmuje zapisy na lekcje: od godz. 1—3 po poł. — Piotrkowska 97, w zakł. fotogr., do godz. 7—9 wiecz. na miejscu, Dzielna 31. 2343—6

Maison de Modes

G. Marczewska

WARSZAWA—CZYSTA 8, TELEF. 20-82,

poleca z osobistych zakupów:

MODELE PIERWSZORZĘDNYCH DOMÓW PARYSKICH:

Lewis, Virot, Felix, Carlier Germaine, Tore, Camille Roger, Pouyane Borocco, Devismes, Dalang, Aubelan i wiele innych. Filii żadnej nie posiada. 2385—3—3

Zostały otworzone wieczorowe kursy robót (słój, modelowanie itp.) w zakładzie freblowskim

S. Macińskiej

Staro-Zarzewska 27, róg Kruczej.

Zakład przyjmuje dzieci od lat 3 do 7. Zapis kandydatek na roboty i dzieci codziennie od 9 rano do 7 wieczorem. 2421-5-1

Fosfatyna Faliere

przyjemny pokarm najodpowiedniejszy dla dzieci od 6 miesięcy do 10 lat, zwłaszcza w czasie odłączania od piersi i w okresie rośnięcia. Ułatwia żabkowanie i zapewnia prawidłowy rozwój kości.

Sprzedawca w składach aptecznych i aptekach. 3420-24-1

Wystrzegać się bezwartościowych naśladownictw.

St. Dobranicki

adwokat przysięgły powrócił.

Cegielniana 79. Tel. 1141. 3398—3—3

Wystawione przezemnie trzy weksle za mieszkanie po Rub. 117.50, płatne 1/X, 1/I i 1/IV 911 roku, na zlecenie Mora Hurgesa, z powodu niezajęcia mieszkania, ogłaszam za nieważne.

2397-3 Waleryan Jarzębiński.

WILLA w Helenówku

przy zgierskiej remizie do sprzedania.

Dowiedzieć się można u adw. przys. Karwacińskiego (Piotrkowska № 93). 3404—4—2

NAUCZYCIEL MUZYKI,

patent Konserwatorium Warsz., udziela lekcji na fortepianie, skrzypkach; teorii, zbiorowo i pojedynczo, a także przyjmuje Stowarzyszenia śpiewacze. Ulica Konstantynowska № 23, m. 5. 3274—6—5 2391—3—2

Zarząd Łódzkiego Chrześcijańskiego Towarzystwa Dobroczynności

ma zaszczyt zawiadomić Pp. członków powierzonej mu instytucji, że w dniu 20-ym września (3-go października), r. b. o godzinie 4-ej po południu, odbędzie się w sali Łódzkiego Towarzystwa kredytowego przy ul. Średniej № 19

Zwyczajne ogólne zebranie członków T-wa zwołane w drugim terminie.

Porządek dzienny:

1. Sprawozdanie komisji rewizyjnej.
  2. Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania za rok 1909.
  3. Budżet dochodu i rozchodu na rok 1910.
  4. Wybór członków zarządu na miejsce ustępujących na mocy § 18 ustawy.
  5. Ustępują pp.: Ernest Leonhardt, pastor Gundlach, Fr. Schimmel i Julius Jarzębowski.
  6. Wybór członków komisji rewizyjnej na miejsce ustępujących. Ustępują: na zasadzie starszeństwa p. E. Jezierski, z powodu choroby p. K. Schmelke.
  7. Określenie wysokości sumy pozostającej do dyspozycji prezesa Towarzystwa, stosownie do § 28 ustawy.
  8. Wniosek obecnych członków.
- Uwaga: Uprasza się Pp. Członków o łaskawe okazywanie kart zaproszeń przy podpisywaniu listy przybyłych na zebranie.

Zarząd.

Natychmiast do wynajęcia

2365

różne mieszkania po 3 pokoje z kuchnią, 2 pokoje z kuchnią i pokój z kuchnią. Pokoje obszerne, wszelkie dogodności, elektryczne oświetlenie i t. d. Nowo-Zarzewska № 20.

Ogłoszenie.

Zarząd Drogi Żelaznej Fabr.-Łódzkiej podaje do wiadomości, że niżej wymieniony bagaż i rzeczy zapomniane lub zagubione w obrębie drogi, a nieodebrane do dnia 1-go września 1910 roku, będą przechowywane na stacji Łódź-Fabryczna w ciągu 4-ch miesięcy od daty ogłoszenia, a następnie w razie nieodebrania, na zasadzie §§ 40 i 90 Ustawy Ogólnej Dróg Żelaznych Rosyjskich, będą sprzedane przez publiczną licytację:

A. Bagaże ze stacji: Warszawa miasto № 467, Częstochowa № 108, Warszawa № 442, 483, 635 i 32, Końskie № 7267, Tomaszów № 7020, Radom № 7028 i 6903.

B. Rzeczy zapomniane w obrębie drogi żel. Fabryczno-Łódzkiej: kapelusik dziecienny, żakiet damski, koldra, poduszka, szpada urzędnicza, sakpalto męskie. 3414-3

Wydawnictwa **GEBETHNERA i WOLFFA** w Warszawie.

Gabryela ZAPOLSKA

Nowość **ŚMIERĆ** Nowość!

FELICYANA DULSKIEGO

Cena 30 kop.

KASKA-KARYATYDA

POWIEŚĆ WSPÓŁCZESNA, WYDANIE DRUGIE.

Cena rb. 1.50.

Dawniej wydane:

- O oczem się nie mówi** — powieść współcz., wyd. 2-gie rb. 1.80.
- Sezonowa miłość** — powieść współcz., wyd. 2-gie rb. 1.50.
- Szaleństwo** — powieść rb. 1.50.
- Wodzirej** — powieść, wydanie 2-gie rb. 1.50.

Do nabycia we wszystkich księgarniach. 2431 2

„ZIEMIA”

:: TYGODNIK KRAJOZNAWCZY ILUSTROWANY ::
WYCHODZI W WARSZAWIE POD REDAKCYĄ
KAZIMIERZA KULWIECIA. :: :: ::

podaje artykuły naukowe, dotyczące przyrody i dziejów kraju ojczystego, prace z zakresu przyrodoznawstwa ogólnego oraz geografii powszechnej, wrażenia z wycieczek i podróży, opisy zabytków i ciekawszych miejscowości kraju i ziem przyległych, feljtony i kronikę krajoznawczą oraz sprawozdania z literatury i działalności instytucji naukowych.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA w WARSZAWIE
Aleje Jerozolimskie 29.

PRZEDPŁATA w WARSZAWIE: rocznie rb. 5.—, półr. 2.50, kwartal. 1.25; Z PRZESYŁKĄ POCZTOWĄ: rocznie rb. 6.50, półrocznie 3.30, kwartalnie 1.65.

Prospekty i numery okazowe gratis. 2249

OSOBA,

która ukończyła wyższe kursy języka niemieckiego w Petersburgu, poszukuje lekcyj w szkołach. Oferty sub „T. H. 75” w admin. „Rozwoju” 2413 10 2

Przygotowanie

na stopień nauczycielski i inne świadectwa szkół rządowych, pod kierunkiem poważnego nauczyciela. Szkoła, Piotrkowska № 103, od godz. 6—8. 325 d

Meble mało używane

sprzedam za bezcen byle zaraz: garnitur salonowy, gabinetowy, 2 trema obrazy olejne, biurko, zegar duży, kredens ozdobny, 12 krzesel, stół, 2 łóżka z materacami, bielizniarkę, toaletkę, umywalnię z marmurem, szafka nocne, otomanę, 2 szafy do ubrania, biureczko damskie, ekran, słupki, gramofon, kredens kuchenny, pralnię domową oraz różne drobniaki. Nawrot № 44 m. 3. 3384-15-4

LEKOYI KROJU SUKIEH i okryć damskich oraz bielizny damskiej i męskiej udziela mistrzyni cechu krawieckiego; wydaje patenty. Ceny przystępne. Wiadomość w monopolu, Spacerowa 43, lub w mieszkaniu monopolowem, Andrzeja № 11. 3416 3

Młody człowiek

ukończywszy 4 klasy Szkoły Handlowej, poszukuje zajęcia w biurze lub kantorze; zna języki: polski, rosyjski, niemiecki i francuski. Łaskawe oferty proszę składać w „Rozwoju” sub „B. S.”. 2433-3-2

Nakładacz

który już pracował w drukarni, może się zgłosić: Przejazd № 8, do drukarni „Rozwoju”.

Pokój

do odnajęcia dla spokojnego lokatora. Południowa 2 m 7 2425 3

Do wynajęcia

niedrogo od 1 października 2 ładne pokoje z kuchnią na ulicy Przejazd № 82. Wiadomość na miejscu lub Targowa № 32 m 9 2411 3 2

Młody człowiek,

pracujący poprzednio w przedsiębiorstwie budowlanym, poszukuje praktyki w biurze budowlanym lub u architekta. Oferty w „Rozwoju” pod W. Z. 3422 3 1

DROBNE OGŁOSZENIA.

A.A.A.A.A. Centralny kantor służby ul. Piotrkowska 7, poleca różnego rodzaju służbę z dobremi świadectwami. 5989-15-8

A.A. Urzędnik, obeznany gruntownie z wszelkimi czynnościami biurowymi, obejmuje jakiegokolwiek zajęcie, za małym wynagrodzeniem, mając wolny czas, już od godz. 3 po południu. Łaskawe oferty w Admin. „Rozwoju” pod lit. B. Z. W. 6243d

A. Meble sprzedam za bezcen, garnitur mebli, tremo, kredens, stół, krzesła, szafa, komoda, łóżka z materacami, bielizniarkę z lustrem, biurko, zegar, lampę, gramofon, maszynę. Główna № 42, mieszka. 91, w drugim podwórzu 6284-2-2

A kuszerka A. Siedź, Targowa 73-14. Przyjmuje zamówienia, udziela porad. 6142-5s2

A dwokat, Warszawa, Włocza 18. Sprawy karne, cywilne. Porady. Przyjmuje do 11 ej—5-7 pop. Niezależnym ustępstwem. 3208, 16

B ajeździe tanio sprzedaje piękne peleryny męskie Andrzeja 4-18. 6181-3cp3

B udka z węglem do sprzedania z powodu choroby. Pańska № 97. 6359-3-2

D o wynajęcia pokój dla inteligentnej osoby, przy rodzinie. Tam też potrzebny korepetytor do klas 3-5 za utrzymanie. — Długa № 123 m. 5, od 3 do 5 ej. 6348-3ns2

D o siasarni potrzebny terminator. Długa 75. 6368-3 2

D o sprzedania sklep rzeźniczy. Ulica Grabowa 15. 6250 3 3

D o sprzedania duży wybor kwiatów sztucznych. Ceny niskie. „Zofia”, Włoczańska 153 6332-3-2

D o wypożyczenia na pierwszą hipotekę rubli 4500 lub mniej na nieruchomości w Łodzi i rubli 1000 na nieruchomości w Bałutach. Wiadomość w kancelarii Rejenta Ryfińskiego w Łodzi, ul. Średnia nr 1. 6289-3-2

D oświadczony korepetytor przysposabia do wszystkich klas gimnazjum, oraz na świadectwa. Wiadomość Dzielna 40, m. 1 od z. 7-8. 1545

F ortepian Hotera w dobrym stanie niedrogo sprzedam. Włoczańska 127-29 6314-4-3

G ramofon koncertowy, 40 płyt, sprzedam za bezcen Pańska nr 93-26. 6375-3sp1

H erbaciarnia w Piotrkowie, naprzeciwko foksalu zaraz do sprzedania. Wiadomość Piotrkowska ulica Żelazna nr. 6 u Toporskiego. 6324-2-2

J est do sprzedania naleciarnia z dobrą klientelą, oraz zakład bielizniarski z gotową bielizną. Konstantynowska 45 6234-3 3

K rawcy potrzebni zaraz do magazynu okryć. Piotrkowska № 163. 6298-3-3

K siegarnia do sprzedania z powodu wyjazdu. Piotrkowska № 307, Górny Rynek 6333-3 2

K on wierzchowy walcem do sprzedania. Włoczańska 36 od 12-2 6293-3-3

K antor „Pomoc”, Przejazd 14, poleca wielki wybór służby i ficyalistów z chlubnymi świadectwami. 6271-3 3

K upię parę morg na letnisko. Oferty pod „Letnisko” w Admin. „Rozwoju”. 6367-2cl

M łody technik-mechanik poszukuje zajęcia. Oferty: Placowa № 11 m. 22. 6368-2-1

M ytu motorowy do sprzedania w Aleksandrowie pod Łodzią. 6327-2-2

M aszyny bębnową, nożną i ręczną sprzedam. Włoczańska № 90-42 6354-3-2

M aszyny do szycia używane tanio do sprzedania. Przejazd 20 m. 10 6311-3-3

M aszyny Singera bębnowe prawie nowe sprzedam tanio. Aleksandryjska 34 róg Franciszkowskiej. 59795sp5

N auczytel udziela korepetycji, przysposabia do szkół i na świadectwa. Mikołajowska 34, m. 46. 4302-3-3

N auczytelka z patentem szkół początkowych poszukuje posady. Wiadomość ul. Główna 38, m. 14. 3638-d

P oszukuję mieszkania z 2-3 pokojów z wygodami. Oferty z adresem i ceną składać: ulica Włoczańska 139-14. 6254-3-3

P ianino nowe do sprzedania niedrogo. Przejazd 13 m. 7. 6129-3oc2

P otrzebny uczeń w wieku lat 16 do cukierni Z. Konrada, Nowy Rynek № 4. 6320-3-3

P otrzeba 2,500 rb. na pierwszy numer hipoteki. M. Dziurdziński ul. św. Andrzeja ul. Nr. 62, m. 19. 6145-6-5

P okój zaraz do wynajęcia, tam też potrzebna dziewczyna do sprzątnięcia. Włoczańska 109 m. 16. 6249-2p2

P oszukuję miejsca sklepowego lub w filii piekarskiej. Oferty w „Rozwoju” pod W. B. 6366 3 1

P okój dla inteligentnej kobiety, lub też przyjmę dwie panienki na stancję. Pasaz Szulca № 34 m. 10. 6368-3-1

P oszukuje posługi na przychodnię. Ulica Włoczańska № 33 mieszkania № 11. 6374-3 1

P otrzebny czeladnik szewcki i podręczny. Piotrkowska 145 6373-2-1

P otrzebna podręczna i uczenica do szycia, zaraz. Wschodnia № 87-12. 6373-1

P okój umeblowany do wynajęcia. Włoczańska № 95 m. 11. 6344-2-2

P ielęgalarka chorych z dwudziestoletnim doświadczeniem, osoba przyjeżdża, inteligentna, poszukuje dyżuru. Wiadomość ul. Szulcowa № 34 mieszkania № 18 drugie piętro od frontu 6345 3 2

P otrzebni malarze. Piotrkowska 103. 6352-3 2

P oszukuje zajęcia zdolny ślusarz, umiejący robić na tokarni. Może być na wyjazd. Oferty pod „Zdolny” w Administracji „Rozwoju”. 6322-3-2

P otrzebne są podręczne do spółnic i uczenice. Pracownia sukien, Piotrkowska 60. 6323-2-2

P iwiarnia kilkadziesiąt lat egzystująca zaraz do sprzedania z powodu przedkłej zmiany interesu, bardzo tanio, ale zaraz. — Ulica Przejazd nr. 61. 6343 2 2

P iac przy ulicy Przejazdianej do sprzedania. Wiadomość Przejazd № 16 sklep B. Chądzyński. 6328-3-2

P okój z całodziennym utrzymaniem odnajmę inteligentnej kobiecie. Piotrkowska 92 m. 21. 62-6-6-3

P okój z kuchnią do wynajęcia. Wiadomość Reitera № 17. 6313-3-3

P otrzebna mamsa, pierwszeństwo z kilkumiesięcznym pokarmem. Zgłaszać się z dzieckiem: Dzielna 16 II piętro. 6297-3-3

S klep rzeźniczy do sprzedania z powodu wyjazdu. Mikołajowska 59, wiadomość w sklepie. 6294-3-3

S klep kolonialno-dystrybucyjny do sprzedania z powodu choroby żony. Ul. Włoczańska 129. 6244-3-3

S klep rzeźniczy do sprzedania zaraz. Wiadomość ul. Rokicińska № 6. 6332-3-3

S tancja dla ucznia w domu chrześcijańskim, opieka staranna, pomoc w naukach na miejscu. Wiadomość: Orla 23 m. 12. 5861-5-5

S przedam zaraz herbaciarnię. Konstantynowska 80 6376 3 1

S kład masła kujawskiego, Mikołajowska 31, poleca masło wyborowe w różnych gatunkach, jak również miód i powidła. 6365-3-1

S przedam tanio dwie awużestolietnie agawy. Wiadomość u W-iej Zarzyckiej, Mikołajowska № 22. 6370-3-1

S klep kolonialno-dystrybucyjny z piwem do sprzedania z powodu choroby. Ul. Zamiatkowa № 19 6-77-3sp2

S klep spożywczo-dystrybucyjny zaraz do sprzedania z powodu bardzo tanio, tylko zaraz. Grabowa 31. 6350-3-3

S tajar na 10 koni poszukuje lub wydzierżawie stosowną ku temu posesję. Andrzeja 11, mleczarnia 6252-3-3

W arszawianka, Nowo-Spacerowa 49 (róg Anny) wykonuje suknie damskie, dziecięce, kostymy, okrycia (roboty krawieckie). Elegancko, tanio. 6317 3 3

Z akład tapicersko-dekoracyjny Piotra Majewskiego, Piotrkowska 118, przyjmuje wszelkie roboty podług najnowszych rysunków, również przerabia używane meble 6167-4-7

Z doini ślusarze na zamawianie i cey płatni na praktykę mogą się zgłosić. B. cia Suwalski, Kłoc Kościelny 8 6341-3-2

Z magle do sprzedania Ulica Złotowska № 45 m. 15 6278-3 3

Z pokoje z kuchnią na I piętrze frontowe, słoneczne, z balkonem i wodociągiem tanio do wynajęcia od 1 października 1910 r. Grabowa № 32 (róg Milionowej). Tramwaj № 4 6325-3ps2

Zagubione dokumenty.

J ózef Słoczynski zagubił paszport, wydany z gminy Tkaczew, gubernii kaliskiej. 6305 3 3

M aciej Baranski zagubił kartę od paszportu, wydaną z fabryki M. Tykocinera. 6364-3 1

Z aginął kwit od paszportu na imię Jana Cajdlera, wydany z fabryki Poznańskiego. 6362 3 1

Z aginęła karta od paszportu na imię Andrzeja Smietalskiego, wydana z fabryki Szal Rosenblatta. 6372-3-1

Z aginęła karta od paszportu na imię Jana Schmidta, wydana z fabryki Hermana Brauna. 6371-1-1

Z aginął kwit od paszportu na imię Józefa Biernackiego, wydany z fabryki Hirszberga i Wilczyńskiego. 6369-3-1

Z aginął paszport na imię Stanisława Markiewicza, wydany z magistratu m. Piotrkowa. 6377-3-1

Z aginęła karta od paszportu na imię Aleksandra Kościelskiego, wydana z fabryki M. Rosenblatta. 6334-3-2

Z aginęła karta od paszportu na imię Wiktorii Kościelskiej, wydana z fabryki M. Rosenblatta 6375-3-2

Z aginął wid na imię Antoniego Konarskiego, wydany z miasta Piotrkowa. 6321-3 2

Z aginął paszport na imię Wacława Tribe, wydany z magistratu miasta Leczyce 6340-3 2

Z aginął paszport na imię Michałiny Zielińskiej, wydany z gminy Wojsławice, gubernii kaliskiej. 6 3 3-2

Z aginął paszport na imię Józefa Wasiewiczza, wydany p. 7 Sieradza, gubernii kaliskiej 6307 3 3

Z aginął paszport na imię Stanisławy Łukasik, wydany z gminy Kruszew, gubernii piotrkowskiej. 63 8-3-3

Z aginęła karta od paszportu na imię Mikołaja Szumińskiego, wydana z fabryki Leonhardta. 6303 3-3

Z aginął kwit od paszportu na imię Stanisławy Orędownicz, wydany z fabryki Karola Hoffrichtera 6308-3-3

Z aginął paszport, wydany z gm. Goździków, pow. opoczyńskiego, na imię Ewy Sobczyk. 6265-3-3

Z aginął paszport, wydany z gm. Bolimów, na imię Władysława Mielchockiego 6287-3-3

Z aginął paszport na imię Anszela Hersza Litmanowicza, wydany z magistratu miasta Łodzi. 6222-3-3

Z aginął kwit od paszportu na imię Józefa Nawrockiego, wydany z fabryki Fostera. 6261 3 3

ŚW TŁOLECZNICZY I ROENTGENOWSKI GABINET

Dr S. KANTORA

Specjalność: Choroby skórne, włosów, weneryczne i moczopłciowe.

Krótko № 4.

Leczenie promieniami Roentgena, światłem Finsena i kwarcowem (choroby skóry i wypadanie włosów), prądami wysokiego napięcia (świerzba, hemoroidy). — Elektroliza (radikalne usuwanie szpecących włosów). — Masaż wibracyjny i pneumatyczny według prof. Zabłudowskiego (niemość płciowa). — Kaustyka (usuwanie brodawek). — Endo- i cystoskopia (oświetlanie organów moczopłciowych). — Elektryczne świetlne kąpiele i gorące powietrze.

Godziny przyjęcia: 8—2 rano i 5—9 pp. Dla pań osobna poczekalnia.

145. Piotrkowska naprzeciw ulicy Ewangelickiej 145.

Ogólnie znana lecznica chorób zębów
lekarza d-ty H. Pruss.

Leczenie, plombowanie i wyjęcie zębów bez bólu.
Specjalne laboratorium techniczne do wprawiania sztucznych zębów.
Specjalność: plomby porcelanowe, plomby złote, złote korony, złote mosty (sztuczne zęby bez podniebienia).
Reperacje i przeróbki sztucznych zębów NA POCZEKANIU.
Gabinet prywatny lekarza d-ty H. Pruss znajduje się przy lecznicy.
Uwaga!! Ceny bardzo niskie! Uwaga!!

**Centralna klinika
chorób zębów i jamy ustnej**

w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej № 86, tel. 14-79.

Taksa nadzwyczaj dostępna dla wszystkich. Konsultacja bezpłatnie. Wyrwanie zęba 15 kop. Plomba 35 kop. Sztuczny ząb 65 kop. Przeróbka i reparacje sztucznych zębów 50 kop. Przy klinice znajduje się specjalne laboratorium do wyrobu sztucznych zębów. — Przyjmują tylko skończeni lekarze dentyści.

Dr. med.
Aleksander FABIAN

Dyrektor Zakładu leczn. „Chojny“
przyjmuje codziennie w Łodzi od
4—7 po południu.
ul. Rzgowska № 3 (róg Gór-
nego Rynku). 2251r

Dr. Fr. Łukasiewicz

Staro-Zarawska № 36,
róg Sosnowej.
Choroby żołądka i kiszki,
wewnętrzne i dziecięce.
Przyjmuje do g. 11 rano i od
3-6 do 6-8 po poł. 2209r

Wina „Chasta“

Od 20 września do 5 października r. b. sprzedaje niżej wymienione wina przy odbiorze 20 butelek po znacznie niższych cenach.

Wina czerwone:		Wina białe:		Wina deserowe:	
№ 0 Czerwone	35 k. zam. 40 k.	№ 9 Białe	35 k. zam. 40 k.	№ 20a Portwein st.	1.20 zam. 1.50
№ 1 Stołowe	48 „ 55 „	№ 10 Stołowe	48 „ 55 „	№ 20 Portwein	1.— „ 1.25
№ 2 Grenache	55 „ 70 „	№ 11 Muskat biał.	55 „ 70 „	№ 21 Muscat Lunel	1.— „ 1.25
№ 3 Bordeaux	65 „ 80 „	№ 12 Riesling	55 „ 70 „	№ 22 Madera	0.80 „ 1.—
№ 4 Lafite	75 „ 90 „	№ 13 Sauternes	60 „ 75 „	№ 23 Tokaj słodki	1.— „ 1.25
№ 5 Chambertin	1 rb. „ rb. 1.25	№ 14 Chablis	55 „ 70 „	№ 24 Cerkiewne	0.65 „ 0.80
		№ 15 Tokaj wytr.	65 „ 80 „	№ 25 Malaga	1.60 „ 2.—
		№ 16 Chasta	55 „ 70 „		
		№ 17 Mozel	55 „ 70 „		
		№ 18 Jquem	75 „ 90 „		
		№ 19 Montrachet	80 „ 1.00 „		

Winnica „Chasta“ G. R. Biedermana

Gurzuf — Krym. Skład w Łodzi, Piotrkowska 99.

3396—3

Wina „Chasta“

Röntgenowski Gabinet dyagnostyczny

pod kierownictwem

D-ra BOLESŁAWA KONA

został otwarty przy ulicy Zachodniej 72.

Godziny przyjęć: od 9—11 i od 3—7 wiecz.

3296—8—5

Dr. Leyberg

b. długoletni lekarz kliniki wiedeńskiej ordynuje jako specjal. chorób Wenerycznych, płciowych i skórnych codziennie 8—12; 5—8; pałe 12—1. Niedziele i święta tylko przed obiadem. Krótka 5. 1489r

Dr Aronson

Akuszerya i choroby kobiece. mieszka obecnie Pasaż Majera i róg Piotrkowskiej.

Godz. przyjęcia: 9—11 rano i od 5—7 pp., w niedziele 11—1. 1218r

Dr. Stanisław Lewinson

przeprowadził się na ul. Wschodnią 53, róg Cegielnianej. choroby wewnętrzne. Przyjmuje od 9—11 r. i 5—8 pp. 2237—12—5

Dr. A. GROSGLIK

mieszka obecnie Zachodnia 68 przy ul. Zielonej. Choroby skóry i włosów (usuwanie włosów szpecących za pomocą elektrolizy), weneryczne i dróg moczowych. Przyjmuje 8¹/₂—11¹/₂ r. i 6—8 wiecz.; pałe 5—6 wiecz. W niedziele i święta od godz. 9 do 12 rano. 2474-r

Dr. med. J. Szwarzwasser

Piotrkowska 18. Choroby wewnętrzne i nerwowe. Specjalnie: choroby żołądka, kiszki i przemiany materii (cukrowa, podagra, tyfus itd.). Od g. 8—10 rano i od 4—6 po poł. 2165—12—7

Doktor

Eugenia Kerer-Gerszuni

CHOROBY KOBIECE. Piotrkowska 121. Przyjmuje od 3—6 po poł. W niedziele od godz. 9 do 12 rano. 3218m

Dr. Michał KANTOR

CHOROBY CHIRURGICZNE. Przyjmuje do g. 9 r. i od 6—3 pp. Zawadzka Nr. 4. 2390—30 5

Dr. L. KLACZKIN

Konstantynowska 11. Syphilis, skórne, wener., choroby dróg moczowych. Przyjm. od 8—1 rano i od 5—8 w., dla dam od 4—5. W niedziele i święta tylko do 1 rano. 746-r

Dr. R. Skibiński

powrócił. 3372
Mieszka...
Piotrkowsku Nr. 123.

Zawiadomienie

St.-Petersburskiego Towarzystwa Ubezpieczeń.

Składki ogniowe od domów mieszkalnych zostały obniżone z Rub. 1.70

na Rub. 1.44 od tysiąca

i w tym stosunku będą pobierane tak od starych jak i od nowych ubezpieczeń.

I. IMBRZYCZEK
Łódzka Agentura St.-Petersburskiego
Towarzystwa Ubezpieczeń, Zielona 11.

Specjalista chorób skórnych, wenerycznych oraz niemoocy płciowej

Dr. St. LEWKOWICZ

powrócił. Leczenie elektrycznością, elektrycznym światłem i masażem wibracyjnym.

Zachodnia 33 (obok Lombar. skc.)
Przyjmuje od 9—1 i od 6—8 w., w niedziele od 9—3. Dla pań od 5—6 wiecz. 114r

Dr. Bronisław Łuczycki

Andrzeja Nr. 5. 2938
Choroby nerwowe.

Przyjmuje do 10 rano i 5—7 pp.

Specjalista chorób skórnych, włosów, wenerycznych i dróg moczowych

Przyjmuje od godziny 8—1 w południe i od 4—8 wieczorem; w niedziele i święta od 9—2 w poł. 149r

Dla pań osobna poczekalnia.

Dr. B. Rejt,

ulica Średnia № 5.

Dr. L. PRYBULSKI

CHOROBY SKORNE. WŁOSOW. WENERYCZNE I MOCZOPŁCIOWE I NIEMOCY PŁCIOWE.

Ul. Południowa № 2.
Przyjmuje od godz. 8—1 r. i od 4—8 w., pałe od 5—6 po poł. 1420-r

Dr I. Lipszyc

choroby dzieci.
Przyjmuje od 8—10 i od 4—6 pp. Wschodnia № 45. 294

Dr. G. Rotszpan

Telefon 10-72, Dzielna 34, powrócił. 2361-3

Dr. Feliks Skusiewicz

Choroby skórne i weneryczne
Andrzeja 13.

Przyjmuje od 4—8 po poł. W niedziele i święta od g. 10—1. 507—d

Dr. I. KRUKOWSKI

Cegielniana 4,
Choroby płuc.

3108
ZĘBY sztuczne od 75 k.
Plomby od 50 k.
na kauczuku, złocie—
bez wyjęcia korzeni. Plombowanie
złotem, srebrem, porcelaną. Wy-
mowanie zębów bez bólu.
Przeróbka i reparacje na pocze-
kaniu. Lek.-dent. S. LIPOWSKI,
Piotrkowska 92. 381r